

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Marion Rummo
Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 05.02.2025 nr 4.2-3/343-1

Meie 20.02.2025 nr 2.2.-1/25/5-2

Puuduste kõrvaldamiseks tähtaja määramine

Andmekaitse Inspeksiooni (AKI) menetluses on Sotsiaalministeeriumi taotlus uuringus „Elanikkonna tegevuspiirangute ja hooldusvajaduse uuring 2025“ isikuandmete töötlemiseks andmesubjekti nõusolekuta.

Tutvunud teie taotlusega, palun taotlust täiendada vastavalt alljärgnevale:

1. Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 6 lõike 4 kohaselt kontrollib asjaomase valdkonna eetikakomitee IKS paragrahvis 6 sätestatud tingimuste täitmist, kui uuring põhineb eriliiki isikuandmetel. Taotluse kohaselt hõlmab uuring eriliigilisi isikuandmeid. Palun edastage Andmekaitse Inspeksioonile valdkonna eetikakomitee otsus.
2. Uuringu meetodika kirjelduse kohaselt taotluse punktis 4. viiakse uuring läbi küsitluslainetena. Andmetöötamise minimaalsuse põhimõtte järgi tuleb rahvastikuregistrist (RR) andmed pärida kooskõlas uuringu vajadusega, st eraldi igaks laineks ja vastavalt valimi proportsionaalsusele. Palun minimaalsuse nõuet arvesse võtta või selgitada ja põhjendada sellest kõrvalekaldumist.
3. Palun täpsustada uuringus osalemise nõusolekute osas:
  - 3.1. Taotluse dokumentidest ei nähtu, et uuringus osalemise nõusolek ja isikuandmete töötlemise nõusolek oleksid selgemalt eristatud, sh lisada selge viide uuringu andmekaitsetingimustele.
  - 3.2. Uuringusse kaasatakse isikud alates 15. eluaastast, kes ei saa anda iseseisvalt nõusolekut. Taotlusest ei nähtu, kuidas võetakse ühendust alaealisega ning kuidas saadakse alaealise isiku seadusliku esindaja nõusolek uuringus osalemiseks ja isikuandmete töötlemiseks.
  - 3.3. Kuidas ja kui kaua säilitatakse isikute nõusolekuid, sh telefoni teel võetud nõusolekuid?
  - 3.4. Millal kustutatakse isikute andmed, kes loobuvad uuringus osalemast või võtavad uuringu kestel oma nõusoleku tagasi?
4. Taotluses märgitakse, et nõusolekuta töödeldakse RR andmeid valimi moodustamiseks ja isikutega kontakteerumiseks. Taotluse punktis 4. kirjeldatud meetodika kohaselt kasutatakse valimi moodustamiseks 3 allikat, sh rahvastikuregister, Turu-uuringute AS veebipaneel ja juhuvalikuga genereeritud telefoninumbrid. Taotluse punktis 7. ja 9. on vastuolulised andmed, ei ole selge kas RR-st võetakse 50 000 või 31 250 inimese andmed. Palun täpsustada.
5. Punktis 9.2. on välja toodud RR-st päritavad andmed valimi moodustamiseks ja lõppvalimi proportsionaalsuse jälgimiseks. Uuringu eesmärgis on kirjeldatud, et uuring tehakse maakondade lõikes. Seega on põhjendamatu elukoha andmete küsimine RR-st valla/linna ja linnaosa täpsusega.

6. Punktis 10.2. on öeldud: „*Hiljemalt 30.09.2025 kustutatakse nii andmete pseudonümiseerimise aluseks olev fail kui ka rahvastikuregistrist saadud kontaktandmete fail. Peale seda säilitatakse küsitlusandmeid anonümseeritud andmefailina, kus ei sisaldu vastajate otsesest tuvastamist võimaldavaid andmeid.*“ Millised andmed jäävad anonümiseeritud andmefaili, ehk kas seal võivad sisalduda vastajate kaudset tuvastamist võimaldavad andmed? Palun täpsustada, kas tegemist on ka tegelikult anonümsete andmetega. Kui mitte, siis selgitada ja põhjendada andmete säilitamise tingimusi, sh kestust.
7. Uuringu eesmärgi kohaselt kogutakse küsitlusandmed 10000 vastajalt, sealhulgas küsitakse eriliigilisi isikuandmeid. Palun esitada andmekaitsealane mõjuhinnang või kui seda ei ole koostatud või ei koostata, siis palun seda otsust põhjendada, arvestades isikuandmete kaitse üldmääruse¹ (IKÜM) artiklis 35 sätestatuga. IKÜM art 35 lg 1 kohaselt peab isikuandmete vastutav töötleja hindama enne isikuandmete töötlemist kavandatavate isikuandmete töötlemise toimingute mõju isikuandmete kaitsele, kui isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärke arvesse võttes tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht. IKÜM art 35 lg 3 loetleb olukorrad, millal andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemine on nõutav, mh on hinnangu koostamine kohustuslik, kui toimub füüsiliste isiklike aspektide süstemaatiline ja ulatuslik hindamine, mis põhineb automaatsel isikuandmete töötlemisel, sealhulgas profiilianalüüsil, ja millel põhinevad otsused, millel on füüsilise isiku jaoks õiguslikud tagajärjed või mis samaväärselt mõjutavad oluliselt füüsilist isikut, samuti ka eriliigiliste isikuandmete ulatuslik töötlemine. Inspektsiooni koostatud isikuandmete töötleja üldjuhendis² on selgitatud, mis on süstemaatiline ja ulatuslik andmetöötlus. Samuti on toodud näiteid suure ohu kohta. Juhendis on viidatud suunistele³, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinnangut. Olemasolevast teabest lähtuvalt palun hinnata, kas käesoleval juhul on mõjuhinnangu koostamine vajalik ja kui on, siis palun see koostada. Kui mitte, siis palun tuua esile sellekohased kaalutlused.

Palun esimesel võimalusel, kuid hiljemalt **07.03.2025** taotluses esinevad puudused kõrvaldada ning täpsustused taotlusvormile sisse viia. Muudatused palun algtekstist eristada. Vastus palun saata aadressil info@aki.ee.

Tähtjaks puuduste kõrvaldamata jätmise korral võib AKI vastavalt haldusmenetluse seaduse § 15 lõikele 3 jätta taotluse läbi vaatamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste
jurist
peadirektori volitusel

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

² <https://www.aki.ee/isikuandmed/juhendid/isikuandmete-tootleja-uldjuhend>

³ <https://ec.europa.eu/newsroom/article29/items/611236>